

Huolto-ohje teokselle Muurarin Kevät

1. Taiteilijan tiedot

Nimi Tapio Haapala
 Y-tunnus: 1326354-7
 Osoite: Merivirta 6 b 28, 02320 Espoo
 Sähköposti: sonnilansavi@hotmail.com
 Puhelinnumero: 050 3750586

2. Teoksen sijoituspaikka

Sijoituspaikka: Hiedanrannan sellutehtaan vanha savupiippu Tehtaan ratikkapysäkin vieressä.

3. Teoksen yleinen esittely

Teoksen muodon idea tulee tavanomaisesta rakennustyökalusta, muurauskauhasta joka monistettuna ja rengasmaiseen muotoon ryhmiteltynä saa uuden kukintoa muistuttavan muodon. Teos on kunnianosoitus käsityötekniikalle, ajalle, jolloin suuriakin komplekseja rakennettiin ilman elementtitekniikan nopeutta ja helppoutta. Muurattujen kaupunkirakenteiden takana on valtava määrä työtä ja ponnistelua sekä ammattitaitoa, jolle teos tekee nöyrän kiitoksen.

Teoksen nimi viittaa tunnettuun sävelmään; vielä jokunen aika sitten rakennusalalla oli paljon kausityötä, varsinkin ulkotöitä voitiin tehdä vain lämpimään vuodenaikaan. Kevät oli silloin merkittävää aikaa myös muurareille, heräämisen ja toivon aikaa.

Teos koostuu kuudesta kukasta, joista neljä on halkaisijaltaan n. 140 cm ja kaksi 160 cm. Kukien perusaihioina on kahdenmallisia kauhoja: putskauha sekä muurauskauha. Kummatkin ovat skaalattu oikean kauhun mitoista kaksinkertaiseksi.

Luonnos teoksesta LIITE 1 + suunnitelma kukan kiinnityksestä LIITE 2.

- a) **Teoksen nimi englanniksi:** The Masons Spring
- b) **Selvitys materiaalista ja tekniikasta:** Teos koostuu kuudesta kukasta, jotka muodostuvat muurarinkauhoista suurennetuista muodoista. Kukat on hitsattu ruostumattomasta teräksestä, kiinnitysrakenteet piippuun ovat kuumasinkittyä terästä. Kaikki osat pulverimaalattuja. Kukissa käytetyt värisävyt ovat valkoinen RAL9010 sekä lila RAL540-2. Teknisesti maalaustyö on toteutettu niin että ensin teos on kauttaaltaan pohjamaalattu valkoisella sävyllä, jonka jälkeen on maalattu reunoilta varovasti ”hunnuttaen” lilaa sävyä niin että teokseen on syntynyt väriliukuma lilasta valkoiseen. Lisäksi kukissa on uv-suojalakka.

Tukirakenteiden värikoodi on RR750 tiilenpunainen. Kukan terälehtiä imitoivat osat ovat ainevahvuudeltaan 2 mm, varret 5 mm ja kokonaisuuden yhteen sitova taustalevy 10 mm paksua. Lisäksi rakenteita on jäykistetty 5mm tangonpätkillä. Aihiot kukkien rakenteisiin ovat laserleikattuja. Ripustusrakenne koostuu kiinnityslaiipoista sekä pystyputkista, jotka yltävät kahden piipun tukipinnan välille. Laipat on kiinnitetty piipussa oleviin horisontaalisiin pantoihin pulttiliitoksilla sekä ylä- että alapuolelta. Kussakin kiinnityslaiipassa on 8 kpl m6 pulttia, jotka on kierretty kiinni tukipantaan tehtyihin kierteisiin. Pystyputket on kiinnitetty laipoissa oleviin korvakkeisiin m10 pulteilla, sekä ylhäältä että alhaalta. Kukka on kiinni tukiputkissa yläpäästään kannakkeiden varassa ja alapäästä pulttiliitoksella, joka menee kukan tukirenkaan taustalla olevan laipan ja tukiputken läpi (m10). Kaikki pulttiliitokset ovat tiukkaan kiristettyjä eikä niissä ole mitään väljyyttä

havaittavissa. Asennettu kokonaisuus on varmistettu 5 mm vaijerilla, joka on sidottu niin, että se kulkee ylhäältä piipun tukipannan alta sitoen samalla ylemmän laipan samaan silmukkaan. Vaijerin alapää puolestaan tekee silmukan kukan taustalevyn läpi. Kuhunkin silmukkaan on laitettu kolme vaijerilukkoa. Kuvaliite kukkien asennuksesta LIITE 3.

- c) **Teoksen valmistumisvuosi:** 2026
- d) **Minkälaiseen tilaan teos on sijoitettu:** Ulkotilaan vanhaan tehtaanpiippuun niin että ylin kukkasista on n. 20 m korkeudessa.

4. Teoksen ylläpito-ohjeistus

Teos suositellaan puhdistettavaksi säännöllisin väliajoin vähintään viiden vuoden välein. Linnunkakat ja sadevalumat puhdistetaan kaikilta tasopinnoilta niin hyvin kuin mahdollista. Pesu saippuapitoisella pesuaineella, vältettävä pesuaineita, jotka voivat vahingoittaa piipulle tehtyä suojakäsittelyä (LIITE 4). Mikäli teoksessa ilmenee joitain ulkoisia äkillisiä näkyviä tekijöitä (lununpesä, kiinni tarttunut ilmapallo tai muovinriekale ym.) ne suositellaan poistettavaksi mahdollisimman pian. Pesun yhteydessä tarkastetaan silmämääräisesti kiinnitysten pitävyys ja jos aiheutta ilmenee, niin tarkempi tutkimus kiinnityksien pitävyydestä tulee suorittaa välittömästi.

5. Alihankkijat

Luettelo teoksen valmistuksessa käytetyistä alihankkijoista yhteystietoineen

rakennesuunnittelu	Kauko Syvänemi RI. p. 045-8069944
komponenttien leikkaus	Laserkeskus, 1819261-0
kukkien pulverimaalaus	Perecolor Oy, 1704753-4
kiinnitysrakenteiden valmistus sekä teoksen asennus	Selki Asema Oy, 2413761-8
asennuksen nostotyöt	Jalo&Jalo, 1523771-3

6. Teoksen mahdollisessa uudistamisessa tarvittavat tiedostot ja ohjeet

Teoksen vaurioitumisen riski on suurimmillaan, kun teosta otetaan alas esim. huoltomaalauksia varten. Nostossa ja siirtämisessä onkin noudatettava suurta varovaisuutta. Terälehtien kärjet taipuvat, jos teoksen painon laskee pelkästään niiden varaan, nosto on aina suoritettava huolellisesti. Asennuksessa nostokohtana oli 5 mm paksut varsiosat ja nostoliina meni aina kahden tällaisen varren alta ja teokset kestivät nämä rasitukset hyvin. Teos on kuitenkin ehkä helpoin purkaa irrottamalla se piipusta ripustusrakenteisiin kiinnitettynä ”pakettina”. Tämä vaatii erilliset nostimet asentajalle sekä teokselle. Liitteenä teoksen valmistusta varten tehdyt DWG-piirrokset LIITE 5. Jos tiedostomuoto vanhenee voi rikki menneen osan skannata ja piirtää uudelleen silloiseen käytössä olevaan leikkaustekniikkaan sopivaksi.

7. Määritelmä teoksen elinkaaresta

Ruostumattomasta teräksestä valmistetut osat käytännössä ikuisia, kuumasinkityt tukirakenteet kestävät yhtä kauan kuin piipun tukipannat eli satoja vuosia. Maalipintojen huoltomaalaus maalaamon mukaan n 20 vuoden välein.

8. Teoksen takuu aika

5 vuotta sen vastaanotosta lukien (23.4.2026).

9. Teoksen muokkaamattomuus

Taiteilijalla on voimassa olevan tekijänoikeuslain mukainen tekijänoikeus teokseensa.

Teoksen omistaja sitoutuu huolehtimaan, että teosta suojataan ja suojellaan mahdollisuuksien mukaan. Jos teokseen tai sen sijoituspaikkaan eli Hiedanrannan sellutehtaan vanhaan savupiippuun joudutaan tekemään näkyviä muutoksia sen jälkeen, kun taiteilija on teoksen sijoittanut paikalleen, tehdään välttämättömistä muutoksista suunnitelma, joka hyväksytetään taiteilijalla.

Teoksen omistajalla Tampereen taidemuseolla on oikeus poistaa teos omien kokoelmapoliittisten linjaustensa mukaisesti.

10. Tekijänoikeus

Taiteilija vastaa siitä, että hänen toimittamansa teos tai teokseen liittyvät suunnittelu- ja viestintäaineistot eivät riko kolmansien osapuolten immateriaalioikeuksia. Taideteoksen tekijänoikeus säilyy taiteilijalla voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Tilaajalla ja tulevalla omistajalla on oikeus ottaa ja tallentaa teoksesta valokuvia, videoita ja muuta materiaalia päätöksenteon ja hankkeen toteuttamisen edellyttämällä tavalla sekä saattaa visuaalista materiaalia yleisön saataviin teoshanketta koskevan viestinnän yhteydessä.

Taidemuseolla oikeus teoksen lopullisena omistajana käyttää teoskuvia omissa julkaisuissaan sekä viestinnässä ja markkinoinnissa verkossa omilla nettisivuillaan, sosiaalisen median alustoillaan sekä kokoelmia avaavilla verkkoalustoilla, esim. Finna, Taide.Art, Digimuseo. Taidemuseolla on myös oikeus käyttää teoskuvia kokoelmanhallinnan tarkoituksiin (esim. kokoelmatietokanta), omissa tiloissaan tai käytössään olevissa tiloissa osana toimintaansa, esim. yleisötapahtumissa ja museopedagogisessa toiminnassa sekä osana virtuaalista museopedagogista toimintaansa tai muita digitaalisia palveluitaan. Kuvia teoksesta saa jakaa myös sosiaalisessa mediassa. Taiteilijan nimi on aina mainittava teoksen tai sitä esittävien kuvien yhteydessä.

Teoksen muusta tekijänoikeudellisesta käytöstä on sovittava erikseen taiteilijan tai häntä edustavan tekijänoikeusjärjestön kanssa. Mikäli taiteilija käyttää tämän tilauksen materiaalia sellaisenaan, tulee käytön yhteydessä mainita tilaaja ja asiayhteys.

LIITTEET:

- LIITE 1. Luonnos
- LIITE 2. Kukan kiinnitys 10.4.2025
- LIITE 3. Kuvat huolto-ohjeeseen
- LIITE 4. Piipun suoja-aine
- LIITE 5. Kukkasten DWG suunnitelmat
(5 tiedostoa, joiden nimet:
 - 5.1. isokauha tukiosa 2 mm DWG
 - 5.2. isokauha lapa 2 mm DWG
 - 5.3. isokauha varsi 5 mm DWG
 - 5.4.4. pikkukauha lapa 3 mm DWG
 - 5.5. pikkukauha varsi 5 mmm DWG
- LIITE 6. Vastaanottotarkastuksen pöytäkirja